

Bielsko-Biała, dnia 23.03.2022r.

B-AR.5161.21.2022.JM
RPW/3672/2022

P O Z W O L E N I E Nr BB/197/2022 na prowadzenie badań archeologicznych

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 36 ust. 1 pkt 5, art. 37e, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 i 5 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.) i § 18 ust. 1 i 3 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 § 1 Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735).

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków

po rozpatrzeniu wniosku Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie z siedzibą: 43-400 Cieszyn, ul. Liburnia 4, reprezentowanego przez Dyrektora – panią Katarzynę Skotnicką – z dnia 8 marca 2022 r. (data wpływu platformą e-PUAP: 8 marca 2022 r.),

p o z w a l a

- 1. na prowadzenie badań archeologicznych** na terenie stanowiska archeologicznego Cieszyn st. 13 (AZP 109-44/17) średniowieczne miasto lokacyjne oraz na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna wpisanego do rejestru zabytków decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27 kwietnia 2018 r. pod nr A/317/2018 – w związku przebudową nawierzchni Rynku w Cieszynie, gm. loco – w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki. Ochrona dziedzictwa kulturowego” – w związku z przebudową nawierzchni płyty rynkowej na działkach ewid. nr: 123/1, 123/2, 163 /obr. ewid. 42 Cieszyn/

współrzędne geodezyjne PUWG 2000 strefa 6 (EPSG 2177): pkt. 1 – x: 5512736.72 y: 6545641.46; pkt. 2 – x: 5512716.41 y: 6545695.17; pkt. 3 – x: 5512609.48 y: 6545642.53; pkt. 4 – x: 5512634.96 y: 6545590.68;

polegających na wykonaniu:

- **wyprzedających, przedinwestycyjnych badań archeologicznych na jezdniach oraz płycie rynku w Cieszynie do poziomu calca w pełnym zakresie dokumentacyjnym na arach nr: 13-17; 23-27; 33-37; 43-47; 53-57; 63-67; 73-77; 83-87; 93-97; 103-107; 113-117 (numeracja zgodnie z siatką arową)**
- **badań archeologicznych w trybie stałego ścisłego nadzoru prac ziemnych na obszarze wzdłuż wschodniej i zachodniej pierzei rynku w strefie posadowienia sieci przesyłowych**

na arach: 12, 22, 32, 42, 52, 62, 72, 82, 92, 102, 112; ćwiartek B i C arów: 17, 27, 37, 47, 57, 67, 77, 87, 97, 107, 117 (numeracja zgodnie z siatką arową)

zgodnie z programem badań archeologicznych opracowanym przez mgr Zofię Jagosz-Zarzycką z Muzeum Śląska Cieszyńskiego z dnia 28 lutego 2022 r.

i innych dokumentów:

- pozwolenie ŚWKZ nr BB/2013/2019 z dnia 26 marca 2019 r. na prowadzenie robót budowlanych
- decyzja ŚWKZ nr BB/1061/2021 z dnia 29 grudnia 2021 zmieniająca termin ważności pozwolenia nr BB/2013/2019
- decyzja ŚWKZ nr BB/56/2022 z dnia 2 lutego 2022 r. B-AR.5183.1.2022.JM określająca zakres i rodzaj badań archeologicznych
- program badań archeologicznych oprac. mgr Zofia Jagosz-Zarzycka
- zgoda Muzeum Śląska Cieszyńskiego na przyjęcie zabytków archeologicznych odkrytych w trakcie badań z dnia 17 marca 2022 r.
- siatka arowa obszaru badań archeologicznych

2. przy spełnieniu następujących warunków i obowiązków:

- a) kierowania badaniami albo samodzielnego wykonywania tych badań przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37e ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- b) przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia badań archeologicznych, a w toku badań archeologicznych, na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 2 lit. a):
  - imienia, nazwiska i adresu osoby o której mowa w pkt 2 lit. a);
  - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37e ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
  - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 2 lit. a), o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego wykonywania tych badań.

3. oraz spełnieniu warunków dodatkowych:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac archeologicznych: prowadzonych w ramach poszczególnych etapów badań oraz kolejnych arów przeznaczonym do badań, przynajmniej 3 dni przed dniem rozpoczęcia tych czynności;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych;
- 4) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o przerwach we wskazanych w pozwoleniu badaniach archeologicznych, które mogą wpłynąć na zmianę programu tych badań;
- 5) sporządzenia planu sytuacyjno-wysokościowego dla zabytku archeologicznego
- 6) prowadzenia dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia zakończenia tych badań;
- 7) prowadzenia doraźnej konserwacji pozyskanych zabytków i przekazania ich wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 lata od dnia zakończenia badań archeologicznych;

- 8) prowadzenia inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań archeologicznych;
- 9) sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonych badań archeologicznych i przekazania tego sprawozdania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia ich zakończenia;
- 10) opracowania wyników badań archeologicznych i przekazania ich wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 lata od dnia ich zakończenia;
- 11) dokonywania odbioru częściowego kolejnych etapów badań i końcowego wykonanych badań archeologicznych z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków lub jego przedstawiciela;
- 12) podjęcia innych działań, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku

4. Pozwolenie zachowuje ważność do dnia 31 grudnia 2023 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzenie badań archeologicznych wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, działającego na podstawie art. 89 pkt. 2 ww. aktu prawnego.

Dnia 8 marca 2022 r. (data wpływu platformą e-PUAP: 8 marca 2022 r.) Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie reprezentowany przez Dyrektora – panią Katarzynę Skotnicką, wystąpił do Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z wnioskiem o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych na terenie stanowiska archeologicznego Cieszyn st. 13 (AZP 109-44/17) średniowieczne miasto lokacyjne oraz na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna wpisanego do rejestru zabytków decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27 kwietnia 2018 r. pod nr A/317/2018 – w związku przebudową nawierzchni Rynku w Cieszynie, gm. loco – w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki. Ochrona dziedzictwa kulturowego” – na działkach ewid. nr: 123/1, 123/2, 163 /obr. ewid. 42 Cieszyn/.

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach po analizie akt sprawy zważył, co następuje.

Badania archeologiczne prowadzone będą w granicach zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego Cieszyn st. 13 (AZP 109-44/17) średniowieczne miasto lokacyjne w granicach murów miejskich oraz na terenie historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna wpisanego do rejestru zabytków decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27 kwietnia 2018 r. pod nr A/317/2018. Dotychczasowe obserwacje archeologiczne prowadzone w rejonie rynku oraz kwerenda historyczno-archeologiczna opracowana przez: Z. Jagosz-Zarzycką pn.: „Kwerenda stanu badań stanowiska archeologicznego Cieszyn st. 13 (AZP 109-44/17 w obrębie cieszyńskiego Rynku” 2021 r. oraz J. P. Borowskiego pn.: „Kwerenda historyczno-archiwalna w zakresie rozwoju przestrzennego Rynku w Cieszynie” 2021 r.; a także wyniki badań geofizycznych: Antosiewicz W., Nawrocki W. „Nieinwazyjne badania georadarowe podłoża Rynku w Cieszynie 1997 r.” oraz Furmanek M. pn.: „Wyniki badań georadarowych na Rynku w Cieszynie przeprowadzonych w 2021 r.” – potwierdzają historyczny charakter cieszyńskiego rynku oraz obecność zabytków archeologicznych w postaci zachowanej stratygrafii, obiektów i ruchomych zabytków archeologicznych. Zakres planowanych prac budowlanych zakłada bardzo poważną ingerencję w zachowaną substancję zabytkową i zakłada wymianę podbudowy pod nową nawierzchnię placu do głębokości 0,8 m, wymuszając usunięcie zachowanych średniowiecznych nawarstwień kulturowych, a być może starszych. Ponieważ na obecnym etapie rozpoznania terenowego nie jest możliwe ustalenie rzeczywistego wpływu realizacji inwestycji na stan zachowania dziedzictwa kulturowego, zasadne jest przeprowadzenie wyprzedzających przedinwestycyjnych badań archeologicznych, na całym obszarze

plyty rynkowej do poziomu calca, czyli warstwy geologicznej, w której brak śladów ingerencji człowieka – z wyłączeniem obszarów koncentracji sieci przesyłowych zlokalizowanych wzdłuż pierzei zachodniej i wschodniej – w pełnym zakresie dokumentacyjnym. Sposób prowadzenia badań archeologicznych terenowych oraz dokumentacyjnych musi uwzględnić elementy określone części II Załącznika do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 81) oraz wytyczne Generalnego Konserwatora Zabytków z 2019 r. zawarte w opracowaniu pn: „Wytyczne do prowadzenia badań archeologicznych cz. 2 Badania inwazyjne” oprac. Z. Misiuk, J. Wrzosek, A. Oniszczyk, M. Sekuła, M. Sabaciński, K. Czajkowski. W strefie lokalizacji sieci przesyłowych wzdłuż wschodniej i zachodniej pierzei rynku będą prowadzone badania archeologiczne w trybie stałego ścisłego nadzoru archeologicznego.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia kontroli konserwatorskiej nad wnioskowanymi badaniami archeologicznymi, których niewłaściwa realizacja może doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia odkrytych nawarstwień kulturowych oraz zabytków ruchomych Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków stwierdził zasadność nałożenia na wnioskodawcę dodatkowych warunków konserwatorskich, które pozwolą na zapewnienie kontroli nad realizacją prac, jak również archiwizację oraz naukowe opracowanie ich wyników. Warunki nałożone zostały na podstawie § 18 ust. 1 i 3 cyt. w sentencji rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Uwzględniając interes strony oraz zasadność prowadzenia badań przy realizacji inwestycji, w zakresie określonym w złożonym wniosku, należało orzec jak w sentencji.

Kierownik Delegatury
mgr Mariusz Godek
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie

Do wiadomości:

1. Muzeum Śląska Cieszyńskiego
2. Narodowy Instytut Dziedzictwa
3. WUOZ Katowice
4. WUOZ BB aa

Zwolniono z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 Ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 z późn. zm.).

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, Kierownika Delegatury WUOZ w Bielsku-Białej w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Z dniem doręczenia Śląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności lub podlega ona natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, także gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
6. Organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.
7. Jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję.
8. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające również wtedy, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.
9. Organ odwoławczy nie przeprowadza postępowania wyjaśniającego, o którym mowa powyżej, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.
10. Pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac, robót, badań, innych działań lub poszukiwań (art. 47 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
11. W razie stwierdzenia, że prace prowadzone są bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję wstrzymującą prace, badania, roboty lub inne działania przy zabytku, a następnie wyda decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo nakładającą obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku, przy czym wniosek o wydanie tego pozwolenia składa się w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia doręczenia decyzji, albo nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.
12. W razie stwierdzenia, że prace zostały wykonane bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i w określonym terminie.
13. Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie określonych w nim działań nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz innych decyzji, opinii i uzgodnień wymaganych przepisami szczególnymi.
14. Zgodnie z treścią art. 37e, 37g, 37h ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
15. badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie archeologii i przez co najmniej 12 miesięcy brała udział w badaniach archeologicznych. Doświadczenie zawodowe może być nabyte poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższy wymóg dotyczy również osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.
16. udział w badaniach archeologicznych, lub zatrudnienie przy tych badaniach w muzeum będącym instytucją kultury, potwierdzają świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych, oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych badaniach lub robotach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której te badania były wykonywane, albo przez osobę, pod której nadzorem były wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury, lub zaświadczenia wydane przez wojewódzkich konserwatorów zabytków.
17. wykształcenie i tytuły zawodowe, o których mowa w art. 37e, mogą być uzyskane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są one uznawane za równorzędne z wykształceniem i tytułami zawodowymi uzyskanymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów.